

Р Е Ш Е Њ Е

1. УСВАЈА СЕ План зимског одржавања градских улица и општинских путева на територији града Јагодине за период 15.11.2022 – 15.03.2023. године, број 344-210/2022-01, утврђен од стране ЈП "Уређење и јавно осветљење" Јагодина.

Саставни део решења је План зимског одржавања из претходног става.

2. Решење објавити у "Службеном гласнику града Јагодине".

**ГРАДСКИХ УЛИЦА И ОПШТИНСКИХ ПУТЕВА НА
ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЈАГОДИНЕ ЗА ПЕРИОД:
15.11.2022. до 15.03.2023.год.**

1. УВОД

Одржавање локалних путева и улица у на територији града Јагодине у зимским условима је комплексно и сложено и захтева се оптимална и флексибилна ангажованост, да би саобраћај могао нормално и безбедно да се одвија. Да би се постигла рационалност у одржавању путева и улица у зимском периоду неминовна је координација између оних који одржавају путеве, учесника у саобраћају (корисници), саобраћајне полиције која регулише саобраћај, као и квалитетна и благовремена информисаност о стању и условима који владају на путу.

Зимска служба као специјализовани део службе одржавања путева од непроцењивог је значаја за функционисање привреде, школства и осталих сегмената града Јагодина, као и свих учесника у саобраћају.

Организације задужене за ове послове обавезне су да отклоне све сметње у саобраћају, настале услед поледице или снежних падавина, а интервенције се морају обавити нешто раније или у моменту настајања поледица или при снежним падавинама.

Одржавање улица и путева у зимском периоду подразумева радове и друге активности неопходне за обезбеђивање проходности и безбедности саобраћаја на улицама у граду и општинским путевима, који су планом зимске службе планирани да се одржавају.

Одржавање градских саобраћајница у Јагодини и општинских путева на територији града Јагодине за наведени период обезбеђује се следећим активностима:

а) Редовним-свакодневним пасивним и активним дежурством у "бази зимске службе" у времену од 05.00 до 21.00 часова са 1(2) камиона комплетно опремљених за зимску службу (хидрауличким чистачима-даскама и посипачима соли) са возачима, 2(4) радника путара, 1(2) возила (трактора) са посипачем соли (циклон) и 1 руководиоцем службе за зимско одржавање, са којима се обезбеђује мобилност 24 часа.

б) Пасивним дежурством механизације и људства у "бази зимске службе" у случају активирања "посебног плана" зимске службе због интезивних падавина, а које није обухваћено редовним дежурством.

ц) Интервенцијама са потребном механизацијом и људством на градским саобраћајницама и локалним путевима на територији града Јагодина по налогу надзорне службе Јавног предузећа "Уређење и јавно осветљење" Јагодина, а у складу са Планом зимске службе или активирањем "посебног плана" зимске службе у случају обилних падавина.

2. ПОСЛОВИ ОДРЖАВАЊА У ЗИМСКОМ ПЕРИОДУ

Одржавање путева у зимском периоду (зимска служба) обухвата следеће:

- Организовање места приправности (пунктова зимске службе) и означавање тих места и депоније материјала којима се могу користити учесници у саобраћају;
- обезбеђење и постављање потребног броја саобраћајних знакова и обавештења;
- израду и постављање привремених објеката за одбрану од сметова;
- припрему путева за зимски период;
- распоред радника, механизације, средстава и материјала по пунктовима зимске службе;
- обележавање ивица коловоза одговарајућим значкама
- превентивно посипање коловоза одговарајућим хемијским средствима ради спречавања стварања поледица и задржавања снега на коловозу у току падавина;
- уклањање снега са коловоза, пута, стајалишта и паркинга, из ригола, са објеката и са банкина;
- посипање залеђених и снегом покривених коловоза одговарајућим материјалом;
- заштита мостова од леда у водотоку;
- обезбеђење одводњавања коловоза за време отапања снега;
- благовремено и потпуно обавештавање корисника јавних путева о стању и условима одвијања саобраћаја на јавним путевима, преко средстава јавног информисања, саобраћајним знацима и таблама обавештења.

3. ПРИПРЕМА ПУТА (РЕДОВНО ОДРЖАВАЊЕ) У ЗИМСКОМ ПЕРИОДУ

У зимском периоду обављају се и радови редовног одржавања који су од утицаја на несметано и безбедно одвијање саобраћаја и то:

- поправке оштећења на коловозу и другим саобраћајним површинама;
- одржавање саобраћајне сигнализације и опреме пута у функционалном стању;
- уклањање одрона, разних наноса, предмета и блата са коловоза и осталих делова пута и објеката;
- чишћење ригола, јаркова, дренажних извода и пропуста за воду, као и сливника и ригола на градским саобраћајницама;
- уклањање преко надлежних служби хаварисаних и других возила која онемогућавају чишћење и нормално одвијање саобраћаја.

4. КАТЕГОРИЗАЦИЈА ПУТЕВА И УЛИЦА ПО ПРИОРИТЕТУ У ПЕРИОДУ ЗИМСКОГ ОДРЖАВАЊА

Категоризација путева и градских саобраћајница по приоритету у периоду зимског одржавања извршена је према значају пута или градске саобраћајнице у мрежи, значаја улица и путева за обављање линијског превоза путника и других значаја и то:

- Путеви и градске саобраћајнице Првог приоритета су они путеви и улице у граду на којима се одвија линијски превоз, локације служби од посебног значаја за град (болнице, школе, административни центар и сл.). Радови на обезбеђењу проходности обављају се пре свега у периоду од 05 до 21 час. Стално одвијање саобраћаја омогућује се употребом зимске опреме а на критичним општинским путним правцима употребом ланаца.

- Путеви и улице Другог приоритета су они локални путеви и градске улице коју се одмах не чисте и који се при јачим падавинама могу затворити а чишћењу се приступа након престанка падавина.

Списак општинских путева и градских саобраћајница које припадају категорији Првог приоритета саставни су део плана зимске службе.

Путеви и градске саобраћајнице које припадају категорији Другог приоритета чисте се по посебном налогу службе надзора Јавног предузећа “Уређење и јавно осветљење” Јагодина.

5. СТЕПЕН ПРИПРАВНОСТИ (СПРЕМНОСТИ) У ЗИМСКОЈ СЛУЖБИ

У циљу економичнијег организовања зимске службе, а у зависности од временских прилика (трајања и интензитета падавина, температуре ваздуха и коловоза, влажности и др.) и метеоролошке прогнозе, одређују се четири степена приправности (спремности) у зимској служби.

1. **Први степен спремности** (пасивно дежурство) уводи се на почетку зимске службе 15.11.2022 године. Уводи се стално дежурство служби надзора Јавног предузећа “Уређење и јавно осветљење” Јагодина уз средства везе и на пункту зимске службе, односно организацији којој су поверени послови зимске службе, дежурством 1 комплет камиона са даском и посипачем соли, „два путара“ и руководиоцем зимске службе. Градска управа за урбанизам, грађевинске, комуналне, стамбене и имовинско- правне послове града Јагодине за први степен спремности плаћа само руководиоца зимске службе.

Овај степен спремности траје све док су повољни временски услови (нема снежних падавина и температура је изнад 5 степени Целзијуса) и док метеоролошка служба не најави промену времена.

2. **Други степен спремности** -активно дежурство (нулти систем ангажовања) уводи се када температура ваздуха падне до 0 степени Целзијуса, уз појаву влаге, кише и негативних ноћних температуре и ако метеоролошка прогноза не најављује снежне падавине, односно ако су најављене слабе падавине. На пункту зимске службе, односно организацији којој су поверени послови зимске

службе, дежурством и повременим ангажовањем 1 (једног) комплета камиона са даском и посипачем соли и два путара и 1(једног) возила (трактора) са посипачем соли (циклон). Врши се редовно обилажење свих путних праваца и градских улица и евентуално превентивно посипање коловоза сољу ради спречавања појаве поледице, нарочито на опасним местима, односно на локацијама које су утврђена планом зимске службе и саставни су део плана.

За овај степен спремности плаћа се 50% од вредности дежурства једног комплета камиона и два радника путара.

3. **Трећи степен спремности** уз активно дежурство и ангажовање радника, механизације и средстава од 100% у односу на план зимске службе уводи се када се погоршају временски услови (пада снег, температура испод 0 степени Целзијуса, дува ветар и др.) и када метеоролози најаве обилне снежне падавине и неповољне временске услове. На пункту зимске службе односно организацији којој су поверени послови зимске службе ставља се у стање приправности поред 2 комплет камиона са даском и посипачем соли, 2 (два) возила (трактора) са посипачем соли (циклон) и четири путара и руководиоцем зимске службе, и остала механизација и људство који су планом зимске службе односно уговором са зимском службом. Налог за ангажовање радника, механизације и средстава за Трећи степен спремности даје надзорна служба Јавног предузећа “Уређење и јавно осветљење“ Јагодина најкасније 12 часова пре почетка ангажовања.

4. **Четврти степен спремности** уводи се када се најављају велике временске непогоде и када предвиђени број радника, механизације и средстава нису довољни да се савладају временске непогоде и одржи проходност путева и градских саобраћајница. Тада се проглашавају ванредни услови на путевима и активира Посебан план зимске службе уз ангажовање по потреби и механизације, људства и средстава из других организација. Ванредне услове и увођење четвртог степена спремности проглашава Штаб за отклањање елементарних непогода (штаб цивилне заштите). После почетног првог степена приправности, примена виших степена приправности почиње онда када то временски услови диктирају. Такође, враћање у нижи степен диктирају временски услови, а налоге за исте даје надзорна служба Јавног предузећа “Уређење и јавно осветљење“ Јагодина, с тим што и извођач има право да у случају ненајављених наглих промена временских услова предузме активности и о томе обавести надзорну службу Јавног предузећа “Уређење и јавно осветљење“ Јагодина.

6. ВРЕМЕ ТРАЈАЊА ЗИМСКЕ СЛУЖБЕ

Почетак зимске службе је **15.11.2022.год.** и њена активност траје до 15.03.2023.године.

Уколико дође до падавина или потребе за интервенцијом због појаве поледице или слично, предузеће је обавезно да интервенише и пре и после ових термина трајања зимске службе.

7. ПЛАН ЗИМСКЕ СЛУЖБЕ

План зимске службе садржи:

- прегледну карту градских саобраћајница и општинских путева на територији општине Јагодина са приоритетима одржавања;
- локацију пункта службе за зимско одржавање која за потребе Градске управе за урбанизам, грађевинске, комуналне, стамбене и имовинско-правне послове града Јагодине, обавља послове зимског одржавања;
- локације депоније материјала за посипање путева;
- локације критичних места на градским саобраћајницама и општинским путевима (мостови, оштре кривине, велики успони, зоне изненадног завејавања и др.) где се захтевају посебан начин и технологија зимског одржавања;
- број, врста и распоред механизације, средстава и материјала по пунктовима зимске службе као и број и распоред радне снаге по сменама и локацијама и начин организовања истих;
- начин употребе материјала, средстава и механизације и поступак радника. Предузеће коме су поверени послови зимског одржавања, претходне и ове податке обезбеђује и доставља Јавном предузећу “Уређење и јавно осветљење“ Јагодина;
- распоред привремених објеката (препрека) против завејавања
- технологију зимског одржавања у смислу поступка код спречавања поледице, поступка чишћења снега за време и после престанка падавина, поступак уклањања снега из ригола, банкина, мостова и сл;

- систем обавештавања о стању на путевима.

7.1. ПРЕГЛЕДНА КАРТА ГРАДСКИХ САОБРАЋАЈНИЦА И ОПШТИНСКИХ ПУТЕВА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЈАГОДИНА СА ПРИОРИТЕТИМА ОДРЖАВАЊА

Одржавање градских саобраћајница и путева на територији општине Јагодина обавља се на следећим правцима и према следећим приоритетима:

7.1.2. Улице по приоритетима

I ПРИОРИТЕТ

- Ул. Стефана Првовенчаног, Књегиње Милице и Кнеза Лазара.
- Багрданска, део М. Раденковића, Момира Корунковића
- Словенски пут (од Кнеза Милете до наплатне рампе)
- Рибарски пут (од пруге до надвожњака на ауто путу)
- Ул. Филипа Станковића (од Словенског пута до Рибарског пута) и ул. Италијанска
- Ул. Кнеза Милете, Гине Пајевића и Кнеза Милоша (до пруге за ИКС)
- Ул. 7. јули, Кнеза Михајла
- Ул. Милана Мијалковића до раскрснице путева за Винорачу и Штипље.
- Ул. Омладинских бригада, Иве Андрића, Живорада Костића
- Ул. Бранка Радичевића, Крагујевачког октобра,
- Ул. Косте Абрашевића (до ул. М. Миленковића)
- Улаз за Медицински центар - Косте Абрашевића
- Ул. Вукашина Стефановића, Александра Стефановића, Бањичка, Новосадска, Чочетова,
- Ул. Браће Дирак (од Вука Карацића до Чочетове)
- Ул. Сутјеска, Стевана Синђелића, Капетана Коче, Вука Карацића
- Ул. Краља Петра I
- Ул. Радмила Ђорђевића
- Ул. Краљевића Марка (до надвожњака на ауто путу)
- Ул. Максима Горког
- Ул. Стевана Ивановића (поред хале ЈАСА) до уласка у Зоо врт, ул. Вука Бојовића
- Ул. Томе Милошевића
- Ул. Ружице Милановић
- Славке Ђурђевић, Народног фронта, Козарачка
- Ул. Браће Јакшић, Првомајска
- Ул. II Пролетерске бригаде
- Ул. Војвођанска
- Ул. Кабловска
- Ул. Бошка Бухе (поред МУП-а)

Укупна дужина улица II приоритета је 40,00 км.

II ПРИОРИТЕТ

- Ул. Младена Миленковића
- Ул. Животе Станисављевића, Ђуре Јакшића, Жанова
- Ул. Југ Богдана
- Ул. Лоле Рибара
- Ул. Никчевићева, Јеврема Марковића, Светозара Марковића, Браће Милосављевић.
- Ул. Саве Ковачевића, Раде Миљковића, Живадина Јанковића, 29. новембар, Војводе Путника.
- Ул. Радојице Солунца, Македонска, Јована Скерлића, Браће Југовић

- Ул. Александра Вељковића, Стевана Јаковљевића (бивша Вардарска), Исидоре Секулић, Аврама Петронијевића, Јухорска, Милана Ракића, Саве Цветковића и Доктора Јована Рашковића
- Ул. Петра Велебита, Радничка, Филипа Вишњића, Левачка, Галипољских Срба (насеље Трнава)
- Ул. Драгише Брашована
- Насеље Стрелиште улице Десанке Максимовић, Омладинских Бригада и Вуковарска (улаз у школу)
- Насеље Табане
- Ул. Зеленгорска, ул. Лабуда Ђукића и улаз у основну школу „Горан Остојић“
- Ул. Моравска
- Ул. Јованче Мицића, ул. Железничка
- Ул. Танаска Рајића
- Ул. Бранка Крсмановића-до дечијег вртића, Ул. Доситејева
- Ул. Димитрија Туцовића, Браће Цинцаревић, Бате Ђурђевића, Софије Младеновић, Беличка
- Ул. Жанова, Ђуре Јакшића
- Ул. Вука Бојовића и Бране Марковића на Ђурђевом Брду
- Насеље Димитрија Туцовића
- Ул. Миодрага Петровића Чкаље-Трнава
- Насеље Соларис
- Насеље Цвећара
- Насеље Трнава
- Насеље Липар
- Колонија Ђ. Брдо

Укупна дужина улица II приоритета је 30 км.

Коловоз се чисти и посипа сољу тако да се омогући одвијање саобраћаја уз смањену брзину у отежаним условима (снег на коловозу, падавине, поледице, ниске температуре, слаба видљивост и сл).

До прекида саобраћаја може доћи у трајању од 1-2 часа дневно.

Одвијање саобраћаја подразумева обавезну употребу зимске опреме од свих корисника.

Остале улице се не чисте.

7.1.3. Пuteви који се чисте (нема приоритета)

Приоритете чишћења одређују надзорни органи и извођачи договорно у зависности од временских услова и стања на терену.

I ПРИОРИТЕТ

1. Јагодина - Рибаре – Глоговац – Драммировац	17,00 км
2. Крушар – Глоговац - М. Поповић – Дубока – Рајкинац	11,26 км
Дубока-Добра Вода	6,25 км
М. Поповић-Богава	3,31 км
3. Јагодина (Озон) - Колонија Ђ. Брдо – Бресје – Главинци - Коларе	
- Драгошевац – Медојевац	15,20 км
Драгошевац – Топола	5,00 км
Драгошевац - Ивковачки Прњавор	4,45 км
4. Јагодина – Д. Штипље - Г. Штипље – Релеј	16,32 км

5. Оп. 110 – Шуљковац	4,13 км
6. Оп. 110 - Шантаровац – Лукар	7,31 км
7. Оп. 110 - Белица - Д. Мишевић	4,89 км
8. Оп. 110 - Старо Село	2,80 км
9. Оп. 110 – Слатина	1,14 км
10. Оп. 110 – Ковачевац	1,26 км
11. Јагодина - Винорача – Црнче	10,27 км
12. Винорача - Лозовик - Г. Мишевић	11,12 км
13. ИКС - Мајур - Д. Мајур	3,49 км
14. Јагодина – Буковче – Ланиште - К. Село	10,97 км
15. Јагодина - К. Село	3,80 км
16. ОП - 214 – Вољавче (чишћење од Елмоса)	1,29 км
17. Врановац - Г. Рачник - Д. Рачник	11,41 км
18. Багдан - Ловци – Стрижило	6,61 км
19. Јагодина – Ракитово - Кончарево – Предор	5,64 км
20. Приступни пут за депонију Гигош	3,80 км
21. Пут Нови Јухор – Кончарево	1,80 км
22. Пут ОП - 214 (Мајурска махала) – Кончарево	1,80 км

Укупна дужина општинских путева I приоритета је 173,61 км.

II. ПРИОРИТЕТ

23. Трнава – Винорача	1,50 км
24. Оп. 110 – Врба	0,94 км
25. Црнче – Каленовац	2,89 км
26. Сиоковац-Ј. Прњавор	4,31 км
27. Врановац - Д. Штипље	1,2 км
28. К. Село – Рибаре	5,36 км
29. Врановац - Г. Штипље	2,5 км

Укупна дужина општинских путева II приоритета је 18,70 км.

Коловоз се чисти и писипа сољу и ризлом тако да се омогући одвијање саобраћаја уз смањену брзину у отежаним условима (снег на коловозу, падавине, поледица, ниске температуре, слаба видљивост и сл.) на мах. 5 км /час.

До прекида саобраћаја може доћи у трајању од 6 часова дневно. Одвијање саобраћаја подразумева обавезну употребу зимске опреме од свих корисника путева, а у брдовитим и планинским теренима уз употребу ланаца.

Саставни део плана зимског одржавања је и прегледна карта за градске саобраћајнице и општинске путеве са приоритетом одржавања.

7.2. ЛОКАЦИЈА ПУНКТОВА ЗИМСКЕ СЛУЖБЕ

Пунктови зимске службе мора да буду опремљени са потребним бројем просторија за смештај, рад и дежурство радника, гаражама за смештај механизације и камиона, затвореним простором или надстрешницама за материјал којима се врши посипање и средствима везе, стандардном радио станицом, телефоном и покретном радио станицом у камионима.

Дежурство и рад на пункту зимске службе организован је сходно уговору у две смене (од 05-21.00 час) чиме се постиже потпуна мобилност.

Пункт зимске службе мора бити опремљен потребним просторијама за смештај радника и гараже за смештај камиона и механизације. На пункту мора да се налази следећа механизација и камиони:

- 3 камиона са хидрауличним чистачем (даском) и посипачем соли,
- 4 камиона
- 1 Грејдер
- 1 Утоваривач
- 1 Булдозер
- 1 Булдозер
- 1 Вучни воз-шлеперка
- 2 Трактора са циклоном

Наведену механизацију и камионе опслужује потребан број руковоаца машина, возача камиона, радника путара и руководиоца службе одржавања.

На пункту зимске службе мора да буде складиштен и материјал за посипање путева и то: хемијска средства (со) и ситна камена ризла (агрегат) 4 - 8 мм.

Предузеће које се бави радовима на зимском одржавању мора да именује Одговорног руководиоца зимске службе .

7.3. ЛОКАЦИЈА КРИТИЧНИХ МЕСТА НА ПУТЕВИМА И ГРАДСКИМ САОБРАЋАЈНИЦАМА

На уличној мрежи саобраћајница у Јагодини и локалним путевима на територији општине Јагодина постоје критична места са аспекта оштрих кривина, великих успона и зона изненадног завејавања који захтевају посебну технологију и интезитет одржавања а коју чине:

7.3.1. Општински путеви

а) Општински пут бр.110-0, Јагодина-Д.Штипље-Г.Штипље-Релеј, деоница од Г.Штипља до Релеја, од КМ.10+200 до КМ. 16+320.

- Константни успони нагиба 5-13%
- Оштре узастопне кривине Р-20 до Р- 250м.
- Могућност честог завејавања

б) Општински пут бр. 110-6,од пута 110 - Шантаровац - Лукар - граница Општине Јагодина,деоница од Шантаровца до Лукара,од КМ. 1+400 до КМ. 4+100,

- Константни успони нагиба 6-10%
- Оштре узастопне кривине Р-30 до Р- 250м.
- Могућност честог завејавања

в) Општински пут бр. 110-9, од пута 110 -Слатина, деоница, у самом селу од км. 1+400 до км. 4+100,

- Константни успони нагиба 3-8%
- Оштре узастопне кривине Р-60 до Р- 250м.(велика С-кривина)
- Могућност честог завејавања

г) Општински пут бр. 110-11,Јагодина-Винорача-Сиоковац-Црнче-Д. Штипље, деоница од Сиоковца до Црнча, од КМ. 6+900 до КМ. 7+900, и деоница од Црнча до Г. Штипља,

- Константни успони нагиба 6-10%
- Оштре узастопне кривине Р-30 до Р- 250м.
- Могућност честог завејавања

д) Општински пут бр. 110-13, од пута 110/11 - Међуреч - Лозовик-Мишевић, деоница од Међуреча до Лозовика, од КМ. 3+900 до КМ. 4+600. и од КМ.8+000 до КМ.8+900,

- Константни успони нагиба 6-10%
- Оштре узастопне кривине Р-30 до Р- 250м.
- Могућност честог завејавања

ђ) Општински пут Црнче - Каленовац,

- Константни успони нагиба 10%
- Оштре узастопне кривине Р-30 до Р- 250м.
- Могућност честог завејавања

е) Општински пут бр. 214-3, Д.Рачник - Г.Рачник - Врановац, деоница од Г.Рачника до Врановца, од КМ. 4+200 до КМ. 6+500,

- Константни успони нагиба 7-10%
- Оштре узастопне кривине Р-30 до Р- 250м.
- Могућност честог завејавања(велики сметови)

ж) Општински пут бр. 214-5, Врановац - Г.Штипље ,

- Константни успони нагиба 7-10%
- Могућност честог завејавања

7.3.2. Градске саобраћајнице у Јагодини

На мрежи саобраћајница у Јагодини постоје критична места са аспекта оштрих кривина, великих успона и зона стварања поледица а који захтевају посебну технологију рада и то су:

- Саобраћајница за прилаз ауто путу деоница од раскрснице са улицом Кнеза Лазара и Кнеза Милете до надвожњака преко железничке пруге Београд - Ниш и од надвожњака према ауто путу до будуће улице 5-5,

- Улица Краљевића Марка деоница од раскрснице са улицом Кнеза Милоша до надвожњака преко железничке пруге Београд-Ниш и од надвожњака до Кабловске улице.

- Улица Милана Раденковића (пут за насеље Липар I)

- Улица Стевана Ивановића - продужетак од уласка у Арачлијски поток и Бране Марковића до Колоније Ђ. Брдо.

- Зоне пешачких и колских мостова преко реке Белице
- Зоне лежећих полицајаца

На наведеним критичним локацијама локалних путева и градских саобраћајница предвиђене су следеће методе технологије одржавања:

- Превентивно посипање ндустријском соли или другим хемијским средствима коловоза или комбинацијом са абразивним материјалом (каменом ризлом), када је температуре ваздуха око 0 степени Целзијуса, а коловоз је влажан,

- Посипањем ндустријском соли или другим хемијским средствима коловоза или комбинацијом са абразивним материјалом (каменом ризлом), за време падавина и после престанка падавина у циљу отапања снега и спречавања стварања поледице, осим на локацијама где постоји кишна канализација где је забрањена употреба камене ризле.

- Редовним чишћењем снега са коловоза са камионом са даском или са другим механичким средствима.

7.4. ТЕХНОЛОГИЈА ЗИМСКОГ ОДРЖАВАЊА

7.4.1. Методе борбе против поледице

Настајање поледице се јавља као последица довољне влажности на нивоу коловоза и температуре 0 степени С или нижој (било температуре ваздуха или температуре тла, или обе истовремено).

Постоје два начина борбе против поледице: превентивни и активни.

а) Превентивном интервенцијом треба онемогућити стварање поледице а постижу се посипањем хемијским средствима(со) дозирањем од приближно 10 грама/м² или мешавином камене ризле и соли, у следећим случајевима:

- Када нема падавина посипањем наведеним средствима и дозором на сваких 2 или 3 дана, нарочито на назначеним критичним местима,

- Када има падавина (киша) посипањем коловоза ради стварања довољног стања салинитета, дозирањем у мањим дозама соли (мање од 10 грама/м²).

б) Активне интервенције се примењују уколико и поред превентивних мера дође до формирање поледице тако што се коловоз градских саобраћајница или локалних путева посипањем хемијским средствима или мешавином са каменом ризлом са количинама хемијских средстава које зависе од дебљине леда и температуре и дато је у следећој табели:

Температура у °C	Врста средства за отапање	Дозирање у гр/м ² у зависности од дебљине залеђеног слоја	
		мање од 2мм	више од 2 мм
0 до -3 °C	NaCl	10 до 20	15 до 30
- 3 до -6 °	NaCl	20 до 30	30 до 40
- 6 до -10 °	2/3 NaCl 1/3 CaCl ₂	10 до 20	15 до 30
- 10 до - 15 °	1/2 NaCl 1/2 CaCl ₂	20 до 40	30 до 50
испод - 15° C	CaCl ₂	20 до 40	30 до 50

7.4.1. Поступак чишћења снега

Уклањање снега изискује његово разбијање (растресање) и одвожење. Потребан рад зависи од тврдоће, кохезије и запреминске тежине снега и повећава се са повећањем тих параметара. Пошто саобраћај збија слој снега на коловозу повећавајући наведене параметре, неопходно је уклонити снег пре него што дође до његовог збијања под дејством саобраћаја, јер се на тај начин избегава потреба за његовим раскопавањем и растресањем.

У циљу спречавања већег сабијања снега услед дејства саобраћаја врши се додавање хемијских средстава (соли) која олакшавају отапање и имају за циљ да промене структуру кристала снега, стварајући слој без кохезије и спречавајући његово збијање (распршивање снега).

При мањим падавинама (од неколико центиметара) топљење снега се може ефикасно урадити ако се обави сољење и разастирање соли у току падања снега. Топљење ће бити олакшано ако је температура блага а саобраћај велики.

При већим падавинама ако је количина снега на коловозу знатна, потребно је извршити његово уклањање с коловоза помоћу специјалног возила-камиона опремљеног са предње стране специјалним хидрауличким снегочистачем (даском) и одмах након тога посипање хемијским средствима за отапање (со), преко посебног уређаја који је монтиран на задњој страни камиона.

Уколико се и поред примене напред наведених мера због обилног снега дође до стварања збијеног слоја снега а преко њега се мора одвијати саобраћај, врши се посипање коловоза прекривеног снегом са абразивним средствима (камена ризла) са комбинацијом са хемијским средствима за отапање. На градским саобраћајницама где је изграђена кишна канализација забрањена је употреба абразивних материјала.

Количина дозаже камене ситнежи (ризле) се креће од:

- 100 до 200 гр/м² средње крупноће за поледицу или дебљину збијеног снега од 1 см,
- 150 до 300 гр/м² крупне зрнасте ситнежи за веће дебљине збијеног снега.

Количина односно орјентационе вредности дозаже хемијских средстава за обраду снега, зависно од тога дали се предвиђа његово растресање или топљење дато је у следећој табели:

Температура у °C	Врста средстава за отапање	Дозирање у gr/м² у зависности од дебљине zaleđenog sloja	
		Manje од 2 cm – mekan sneg između 2 i 10 cm.	Manje од 1 cm –zbijen sneg između 1 i 5 cm.
1 Торљење			
0 do – 3° C	NaCl	15 do 30	20 do 40
- 3 do –6 °	NaCl ili 1/4 CaCl2 i 3/4 NaCl	30 do 60 15 do 30	40 do 80 20 do 40
- 6 do –10 °	1/3 CaCl₂ i 2/3 NaCl	15 do 30	30 do 50
- 10 do – 15 °	1/2 NaCl 1/2 CaCl₂	20 do 40	30 do 50
ispod – 15° C	CaCl₂	30 do 50	40 do 60
2 Rastresanje (sloj debljine 2 do 3 cm)			
- 0 do –4° C	NaCl	10 do 20 gr/м²	
- 4 do – 8° C	NaCl	20 do 40 gr/м²	
ispod – 8° C	1/4 CaCl₂ i 3/4 NaCl	20 do 40 gr/м²	

По престанку снежних падавина приступа се потпуном уклањању снега са коловоза коришћењем механизације снабдевене уређајем за стругање снега.

На градским саобраћајницама се после престанка падавина предвиђа одвожење снега са критичних локација у граду уколико је током чишћења снега дошло до стварања великих гомила снега који онемогућава нормално одвијање саобраћаја. Уклањање и одвожење снега се нарочито врши и на саобраћајницама где постоји кишна канализација, са ригола и банкина, како би се спречило да се при отапању нагомиланог снега вода не разлива по коловозу, а при ниским температурама ствара пеледица.

Налог за уклањање снега и локацију са које се уклања и одвози снег даје надзорна служба Јавног предузећа “Уређење и јавно осветљење“ Јагодина у зависности од тренутне процене и потребе за таквим активностима.

8. ПРЕДУЗЕЋЕ КОЈЕ ВРШИ ЗИМСКО ОДРЖАВАЊЕ

Предузеће које врши одржавање путева односно коме су поверени послови одржавања путева у зимском периоду, у циљу ефикаснијег деловања зимске службе, сарађују са:

- Органима унутрашњих послова-служба за безбедност саобраћаја на територији града Јагодина и сектора за ванредне ситуације,
- Хидрометеоролошком службом ради прибављања података и временских прогноза о падавинама, влажности, температуре ваздуха и др;
- Органима и средствима информисања;
- Скупштином града Јагодина - Штабом цивилне заштите ради предузимање мера у случају ванредних услова и елементарних непогода, односно активирања Посебног плана зимске службе.

Обавештавање о стању путева и градских саобраћајница врши се свакодневно у току трајања зимске службе преко средстава јавног информисања.

Подаци о стању проходности и саобраћају на путевима прибављају се свакодневним обиласком од стране надзорне службе Јавног предузећа “Уређење и јавно осветљење“ Јагодина, и са пункта зимске службе а у зависности од стања на путевима даје се налог за одређене интервенције.

